

Начало>Съдебни процедури>Граждански дела>Срокове в процеса

Срокове в процеса

Австрия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Австрийското законодателство предвижда различни видове срокове.

Прави се разграничение между процесуални срокове, т.е. сроковете, в рамките на които страна по производството или друго лице, участващо в него, може или трябва да предприеме определени действия за целите на производството, и срокове на погасяване на материалното право, т.е. сроковете, в рамките на които трябва да се е състояло определено събитие, за да произведе определени правни последици, предвидени от правната система (напр. срокът за подаване на иск за нарушаване на владение съгласно член 454 от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung*, ГПК) или за даване на предизвестие за прекратяване на договор за наем съгласно член 560 от ГПК). Важен момент е, че времето, необходимо за доставка с пощенска услуга, не се включва в процесуалните срокове, но се включва в материалноправните срокове. Това означава например, че една жалба се смята за подадена в срок, ако е била изпратена по пощата в последния ден на процесуалния срок за обжалване (дата на пощенското клеймо), дори ако съдът я получи след изтичане на срока.

Прави се разграничение и в зависимост от това дали срокът е определен пряко по закон (напр. срокове за обжалване) или се определя от съдията съгласно обстоятелствата на конкретното дело (напр. срок за внасяне на гаранция за покриване на разноските). Сроковете за разследване, за които законът посочва само определена времева рамка (минимална или максимална продължителност или приблизителна продължителност, както например в член 257, алинея 1 от ГПК за определяне на датата на подготвителното заседание), представляват комбинация от двете.

Абсолютните срокове се определят от датата, на която изтичат (обикновено определен календарен ден). Относителните срокове са тези, за които е посочена тяхната продължителност. Тяхното начало се определя от събитието, което задейства срока.

В общия случай съдиите могат да удължават сроковете (срокове, които подлежат на удължаване). Изключителните случаи, в които законът забранява удължаване, са известни като срокове, неподлежащи на удължаване, или задължителни срокове.

Прави се разграничение между срокове, подлежащи на възстановяване, и невъзстановими срокове в зависимост от това дали при пропускане на срока е възможно възстановяване на предишното положение. Общото правило е възстановимостта на сроковете. В изключителните случаи, в които възстановяването на предишното положение е забранено, срокът се нарича преклузивен или фиксиран срок (*Fallfrist*). Примери за преклузивни процесуални срокове са абсолютните срокове за подаване на молба за обявяване на нищожност или на молба за повторно разглеждане (член 534, алинея 3 от ГПК).

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Събота, неделя, Разпети петък и официалните празници са неработни дни в Австрия. Официални празници в Австрия са 1 януари (Нова година), 6 януари (Богоявление), Светли понеделник, 1 май (Ден на труда), Възнесение Господне, Петдесетница, Тяло Господне, 15 август (Успение Богородично), 26 октомври (Национален празник на Австрия), 1 ноември (Вси Светии), 8 декември (Безскверно зачатие на Св. Богородица), 25 декември (Рождество Христово) и 26 декември (Св. Стефан, втори ден на Коледа).

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Повечето разпоредби относно сроковете могат да бъдат намерени в членове 123—129, членове 140—143, член 222 от ГПК и член 89 от Закона за организацията на съдилищата (*Gerichtsorganisationsgesetz*).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

В повечето случаи срокът започва да тече от датата на ефективно връчване на решението, с което се разпорежда или се задейства срокът. В останалите случаи срокът започва да тече с обявяването на решението (член 124 от ГПК).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Да. По изключение от общото правило, според което за дата на връчване се смята датата на връчване или на обявяване на решението, с което се задейства или разпорежда срокът, предаваните по електронен път съдебни съобщения и разпореждания (член 89а, алинея 2 от Закона за организацията на съдилищата) се смятат за връчени в първия работен ден, непосредствено след пристигането им в електронното пространство, предоставено на разположение на адресата, като за целта събота не се смята за работен ден (член 89а, алинея 2 от Закона за организацията на съдилищата).

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

При изчисляване на срок, който се брои по дни, не се брои денят на събитието или на момента, от който започва да тече срокът.

От друга страна, сроковете, които се броят по седмици, месеци или години, изтичат в полунощ на деня от последната седмица или последния месец, който съответства по име или по пореден номер на началния ден. Ако в последния месец на срока няма такава дата, срокът изтича в последния ден от този месец.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете, които се броят по дни, се изчисляват в календарни дни.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Поради начина на изчисляване на сроковете, които се броят по седмици, месеци или години (вж. въпроси 6 и 9), такъв въпрос не възниква за тези срокове.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Сроковете, които се броят по седмици, месеци или години, изтичат в полунощ на деня от последната седмица или последния месец, който съответства по име или по пореден номер на началния ден. Ако в последния месец на срока няма такава дата (напр. ако едномесечен срок започва на 31 януари), срокът изтича в последния ден от този месец (в този случай на 28 или 29 февруари). Събота, неделя, официалните празници и Разпети петък не възпрепятстват започването, нито протичането на сроковете.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да, сроковете, които изтичат в събота, неделя, на официален празник или на Разпети петък, изтичат на следващия работен ден (доколкото той не е един от споменатите по-горе дни).

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Задължителните срокове в производствата по обжалване спират да текат от 15 юли до 17 август и от 24 декември до 6 януари. Ако един от тези периоди започва по време на задължителен срок или ако началото на задължителен срок попада в един от тези периоди, срокът се удължава с целия период или с оставащата част от периода.

Това правило не се прилага за някои специални производства, по-конкретно не се прилага при спорове, свързани с нарушаване на владение, спорове за издръжка, молби за принудително изпълнение и молби за налагане на временни мерки, нито за срокове за оспорване на решение, постановено в отсъствието на ответника.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Като правило сроковете за обжалване зависят от вида (съдебно решение или определение) и предмета на решението. При искиви граждански производства срокът за обжалване на определение (*Rekurs*) обикновено е 14 дни, а срокът за обжалване на съдебно решение (*Berufung*) е четири седмици.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

В общия случай съдиите могат да удължават сроковете (срокове, които подлежат на удължаване). Изключителните случаи, в които законът забранява удължаване, са известни като срокове, неподлежащи на удължаване, или задължителни срокове (напр. сроковете за подаване на жалби).

Всички срокове могат да бъдат съкращавани, при условие че страните се договорят писмено за това. Съдът може да съкрати срок по искане на една от страните, при условие че страните могат да докажат, че по-кратък срок е необходим, за да се избегне рискът от значителни загуби, и че другата страна лесно може да изпълни необходимото процесуално действие в съкратения срок (член 129 от ГПК).

Срок може да бъде удължен при поискване, ако страната, която се ползва от удължаването, има непреодолими или много сериозни причини да не може да извърши процесуалното действие навреме, и по-специално ако без удължаването тя би претърпяла непоправими вреди (член 128, алинея 2 от ГПК). Срокове не може да бъдат удължавани по споразумение между страните (член 128, алинея 1 от ГПК).

Призоваването обаче по принцип се прави за определена дата. Поради това въпросът за изменението на „сроковете за призоваване“ или „специалните срокове“ не възниква за призоваването.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Не, защото става въпрос за навременността на процесуалните действия, които трябва да бъдат извършени пред австрийския съд.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

По принцип страна, която не извърши процесуалното действие в срок, губи правото да извърши съответното процесуално действие (преклузивно действие, член 144 от ГПК). Има и изключения, като например член 289, алинея 2 от ГПК (където е уредено неявяване за целите на събиране на доказателства) и член 491 от ГПК (където са уредени последиците от неявяване на съдебно заседание в производство по обжалване).

Процесуални действия, предприети след изтичането на срока, обикновено не се вземат предвид по силата на закона, но в някои случаи това важи само при поискване (от насрещната страна).

Понякога, в допълнение към обичайните последици, неспазването на срока има специфични последици. Те са изключително разнообразни. Най-важна специфична последица от неспазването на срока е това, че когато по граждански производства едната страна пропусне да извърши действие, другата страна може, при определени обстоятелства, да подаде молба за издаване на неприсъствено решение (членове 396 и 442 от ГПК). Други примери: ако двете страни не се явят в съда, производството се спира за най-малко три месеца (член 170 от ГПК); ако ищецът по брачно дело не се яви, по искане на ответника молбата на ищеца може да бъде сметната за оттеглена, без това да означава отказ от иска (член 460, точка 5 от ГПК).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

За поправянето на специфичните последици от неспазването на срок или от неявяване могат да бъдат използвани следните правни средства:

Възстановяване на предишното положение (член 146 и сл. от ГПК):

Към възстановяване на предишното положение може да се прибегне за премахване на последиците от неявяване в съда или неспазване на срок за процесуално действие, когато неспазването от страна на страната или неин представител се дължи на непредвидено или неизбежно събитие, което не е по вина на страната или нейния представител или вината им е незначителна (лека небрежност). Молба за това правно средство трябва да бъде подадена в срок от 14 дни от отпадането на пречката.

Възражение (членове 397а и 442а от ГПК):

Възражението е правно средство, което има за цел отмяна на решение в полза на ищеца при неявяване на ответника съгласно член 396 или член 442 от ГПК. Като правило възражения трябва да се подават в съда, който взема решение по делото, под формата на подготвителни писмени становища, в срок от 14 дни от връчването на решението в полза на ищеца при неявяване на ответника (срок, неподлежащ на удължаване).

Обжалване (членове 461 и сл. от ГПК):

Жалба срещу решение в полза на ищеца при неявяване на ответника може да бъде подадена главно на основание, че не е налице неспазване, тъй като се прилага едно от основанията за нищожност, посочени в член 477, алинея 1, точки 4 и 5 от ГПК (неправилно връчване или липса на представителство на страната в производството). Искането за обявяване на нищожност обаче не може да се основава на действителното неявяване на страната по делото, а както при всички правни средства, поради грешка на съда, поради която, както изглежда, страната не се е явила.

Последна актуализация: 05/06/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.